

der saa tydeligt kendetegner Motiverne til Kommissionens Nedsættelse, disse Sætninger, der i Virkeligheden gaar som den røde Traad gennem Kommissionsarbejdet fra 1906—08 og ogsaa har sat deres Præg paa de udenrigsministerielle Love af 1908, som de formedes af denne Kommission, i hvilken nogle af vort Erhvervslivs mest fremragende Mænd sad som Etatsraad H. N. Andersen og Ingeniør Alex. Foss. Og hele denne Udvikling er blevet fortsat senere. Vi fik Kommissionen af 1919—21, vi fik Lovene af 6. Maj 1921; jeg skal ikke komme med Gentagelser, men kan her ganske slutte mig til de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem Hr. Fraenkel. Ser man det foreliggende Lovforslag paa denne Baggrund, ja, saa ser man, at Linien brydes ganske og aldeles. Man stilles overfor et Lovforslag, der deklasserer Erhvervenes Oplysningsbureau til det, som det ærede Medlem Hr. Fraenkel med fuld Føje kaldte et Appendiks til det Monstrum, som den politisk-handelspolitiske Afdeling i Øjeblikket er med dens Fordeling af Sagerne, med de tre Kontorer, hvis indbyrdes Funktionsomraade det ærede Medlem Hr. Fraenkel gjorde Tingets Medlemmer opmærksomme paa ved at nævne de Sager, der henhørte under de forskellige Kontorer.

Naar jeg ser paa det foreliggende Lovforslag paa Baggrund af Udenrigstjenestens historiske Udvikling her i Landet, kan jeg derfor ikke sige andet, end at det forekommer mig nærmest at kunne betegnes som reaktionært, som et oplagt Tilbage-skridt, ikke alene i Forhold til Ordningen af 1921, men ogsaa og i ganske udpræget Grad i Forhold til Ordningen af 1908. Hvad er det, der bevares i det foreliggende Lovforslag, som den højtærede Udenrigsminister har fremsat? Det er i alt væsentligt *Rammerne* for Ordningen af 1921, men man tager *Grundlaget* for denne Ordning bort. Man fristes til at spørge, om det virkelige har været Udenrigsministeriets Hensigt i Tidernes Løb at have benyttet den økonomiske Udvikling til en Udvidelse af Rammerne, de ønskelige, de attraaværdige Rammer, for bagefter i Virkeligheden at lade alt blive ved det gamle. Lovforslaget gaar jo ud paa, at nu skal Erhvervsinteresserne i Udenrigstjenesten ikke varetages af en med Chefen for den politisk-handels-

politiske Afdeling sidestillet Embedsmand, der sorterer direkte under Direktøren, men af en under Chefen for den politisk-handelspolitiske Afdeling staaende Kontorchef. Det er kortelig sagt det, Forslaget paa dette Omraade gaar ud paa. Ja, jeg kan ikke se rettere, end at det vilde have været konsekvent, om man, naar man alligevel borttager det virkelige Grundlag for Ordningen af 1921, havde gjort Skridtet fuldt ud og havde ophævet alle de her i Betragtning kommende Udvidelser siden 1908 og indtaget det Standpunkt, at det kongelig danske Udenrigsministerium er en Institution, der varetager Danmarks politiske Opgaver og desuden, ved Siden heraf, har et Kontor, gennem hvilket visse Haandsrækninger i noget mindre Omfang kan ydes Erhvervslivet. Det vilde have været konsekvent; ingen kan være i Tvivl om, at min Opfattelse af Udenrigstjenesten ikke vilde falde sammen hermed. Men naar jeg ser paa det foreliggende Lovforslags Struktur, forekommer det mig, at det egentlig er Inkonsekvensens Konsekvens. Administrationskontor, Retsafdeling, disse Kontorer og Afdelinger, som kom til under Inflationsperioden i 1921, bevares, som allerede fremhævet af det ærede Medlem Hr. Fraenkel, i alt væsentlig intakte. Jeg vil gerne her saa klart og tydeligt og paa saa fuldstændig saglig Baggrund som muligt opridse den principielle Opfattelse, som vi fra vor Side har af denne Sag, og som det har glædet mig at se saa stærkt fremhævet ogsaa fra andre Sider i Salen i Dag.

Jeg skal derefter vende mig til enkelte Bestemmelser i det forelagte Lovforslag. Det er ikke min Hensigt her at gaa i Enkelt-heder ud over de Spørgsmaal, der blev fremdraget af den højtærede Udenrigsminister selv, da han forelagde Lovforslaget. Jeg finder det ikke formaalstjenligt her fra Salens Talerstol at gaa i Enkelt-heder med Hensyn til Gesandtskabers Sammenlægning eller Omlægning af Gesandtskabs- og Konsulatsomraader o. s. v.; det vil sikkert alt-sammen bedst kunne overlades Forhandling i det kommende Udvalg. Men dette kan jo ikke være til Hinder for, at man tager nærmere Stilling til de enkelte Spørgsmaal, saavel vedrørende den ydre som den indre Tjeneste, der ved Sagens Behandling